

Sygn. akt II Ka 4/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bogdan Górski
Sędziowie:	SO Mariola Krajewska - Sińczuk (spr.) SO Hanna Prządka
Protokolant:	sekr. sądowy Agnieszka Wierzbicka

przy udziale prokuratora Bożeny Grochowskiej-Małek

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2014 r.

sprawy ***P. Ś., A. C. (1) i A. C. (2)***

oskarżonych o przestępstwo z art. 158 §1 kk

na skutek apelacji, wniesionych przez prokuratora i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego K. C.

od wyroku Sądu Rejonowego w Garwolinie

z dnia 24 września 2013 r. sygn. akt II K 727/11

zaskarżony wyrok uchyla i sprawę P. Ś., A. C. (1) i A. C. (2) przekazuje Sądowi Rejonowemu w Garwolinie do ponownego rozpoznania; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. J. Z. w G. kwotę 516,60 złotych (w tym 96,60 złotych podatku VAT) tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną świadczoną z urzędu w postępowaniu odwoławczym na rzecz oskarżyciela posiłkowego K. C..

Sygn. akt II Ka 4/14

UZASADNIENIE

P. Ś., A. C. (1) i A. C. (2) zostali oskarżeni o to, że w dniu 14 maja 2011 roku w Ł. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi osobami wziął udział w pobiciu K. C. i M. G. w ten sposób, że po uprzednim uderzeniu M. G. pięścią w twarz doprowadzili go do upadku na chodnik a następnie kopali go obutymi stopami po głowie i tułowiu, czym spowodowali u niego obrażenia w postaci: stłuczenia głowy, złamania bocznej ściany oczodołu prawego, złamania ściany głównej i bocznej prawej zatoki szczękowej z przemieszczeniem odłamów z obecnością krwiaka obrzęku zatoki, rozejście szwu jarzmowego oraz dokonali pobicia K. C. w ten sposób, że uderzając go pięściami po całym ciele w okolice brzucha i głowy powodując u K. C. obrażenia ciała w postaci: złamania kości nosa z przemieszczeniem oraz stłuczenia twarzy czym spowodowali u K. C. i M. G. skutek w postaci rozstroju zdrowia trwający dłużej niż siedem dni,

tj. o czyn z art. 158 § 1 kk

Sąd Rejonowy w Garwolinie wyrokiem z dnia 24 września 2013 roku:

I. oskarżonych **P. Ś., A. C. (1) i A. C. (2)** uznał za winnych tego, że w dniu 14 maja 2011 roku w Ł. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu wzięli udział w pobiciu K. C. i M. G. w ten sposób, że po uprzednim uderzeniu M. G. pięścią w twarz doprowadzili go do upadku na chodnik a następnie kopali go obutymi stopami po głowie i tułowiu, czym spowodowali u niego obrażenia w postaci: stłuczenia głowy, złamania bocznej ściany oczodołu prawego, złamania ściany głównej i bocznej prawej zatoki szczękowej z przemieszczeniem odłamów z obecnością krwiaka obrzęku zatoki, rozejście szwu jarzmowego oraz dokonali pobicia K. C. w ten sposób, że uderzając go pięściami po całym ciele w okolice brzucha i głowy powodując u K. C. obrażenia ciała w postaci: złamania kości nosa z przemieszczeniem oraz stłuczenia twarzy czym spowodowali u K. C. i M. G. skutek w postaci rozstroju zdrowia trwający dłużej niż siedem dni, tj. popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 158 § 1 kk i za ten czyn na podstawie art. 158 § 1 kk wymierzył każdemu z nich karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 2 kk wykonanie orzeczonych wobec oskarżonych kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesił tytułem próby na okres 3 lat;

III. na podstawie art. 73 § 2 kk oddał oskarżonych w okresie próby pod dozór kuratora sądowego;

IV. na podstawie art. 46 § 2 kk orzekł od każdego z oskarżonych na rzecz pokrzywdzonego M. G. zam. S. (...) Ł. kwoty po 500 złotych, zaś na rzecz K. C. zam. ul. (...), (...)-(...) Ł. kwoty po 400 złotych tytułem nawiązki;

V. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. Z. kwotę 826,56 zł, w tym podatek VAT w wysokości 154,56zł, tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną świadczoną oskarżycielowi posiłkowemu K. C. z urzędu;

VI. zasądził na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonych: P. Ś., A. C. (1) i A. C. (2) kwoty po 120 zł tytułem opłaty i zwolnił ich w pozostałym zakresie od obowiązku ponoszenia wydatków.

Apelacje od tego wyroku wnieśli: Prokurator Rejonowy w Garwolinie i pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego K. C..

Prokurator na podstawie art. 425 § 1 i 2 kpk i art. 444 kpk zaskarżył to orzeczenie w całości na niekorzyść wszystkich oskarżonych i w oparciu o przepis art. 427 § 2 kpk i art. 438 pkt 3 i 4 kpk wyrokowi zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść orzeczenia, polegający na mylnym przyjęciu, iż działania podjęte przez oskarżonych, tj. zadanie uderzenia w głowę, obalenie na twarde podłoże M. G., kopanie go obutymi stopami po głowie i tułowiu oraz zadawanie uderzeń w głowę i w brzuch K. C., nie stanowiło narażenia w/w pokrzywdzonych na bezpośrednie niebezpieczeństwo wystąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 kk w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu,

2. rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec P. Ś., A. C. (1) i A. C. (2) kary pozbawienia wolności w wymiarze 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat, zamiast wnioskowanej przez urząd prokuratorski kary roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat w stosunku do stopnia winy oraz stopnia społecznej szkodliwości czynu, co przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności podmiotowych i przedmiotowych czynu sprawia, że tak orzeczona kara jest nazbyt łagodna, a przez to pozbawiona należytego waloru jej społecznego oddziaływania i korzystnego wpływu represyjno-wychowawczego na oskarżonych.

Podnosząc te zarzuty prokurator na podstawie art. 427 § 1 kpk i art. 437 § 1 i 2 kpk wniósł o uwzględnienie apelacji i uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Garwolinie.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego K. C. na podstawie art. 425 kpk zaskarżył wyrok w części dotyczącej kary na niekorzyść oskarżonych P. Ś., A. C. (1) i A. C. (2). Na podstawie art. 427 § 1 kpk i art. 438 pkt 4 kpk wyrokowi

zarzucił rażąco niewspółmierność kary w stosunku do stopnia winy oraz stopnia społecznej szkodliwości czynu, co czyni orzeczoną karę nazbyt łagodną.

Podnosząc ten zarzut pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego na podstawie art. 427 § 1 kpk i art. 437 § 2 kpk wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec oskarżonych kar jednego roku pozbawienia wolności, a nie kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, bądź uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie apelacje są zasadne w zakresie, w jakim wnoszą o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Przede wszystkim o podjęciu powyższej decyzji przez Sąd odwoławczy zdecydował trafny zarzut sformułowany jako pierwszy w pisemnym środku zaskarżenia wniesionym przez oskarżyciela publicznego. Identyczne są natomiast pozostałe zarzuty obu apelacji, tj. wskazany jako drugi w apelacji prokuratora i jako jedyny w apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego zarzut orzeczenia wobec oskarżonych rażąco łagodnych kar pozbawienia wolności, co oczywiście ma znaczenie drugorzędne przy zarzucie błędu w ustaleniach faktycznych.

Rację ma prokurator podnosząc, iż Sąd I instancji dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych, który niewątpliwie miał wpływ na treść wyroku, a polegał na mylnym przyjęciu, że opisane w przypisanym czynie zachowanie wszystkich oskarżonych nie stanowiło narażenia pokrzywdzonych na bezpośrednie niebezpieczeństwo wystąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 kk w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Przypomnieć należy, iż Sąd orzekający w sposób prawidłowy i bezsporny ustalił przebieg zdarzenia z udziałem oskarżonych i pokrzywdzonych w dniu 14 maja 2011r. Wskazał, że w czasie zajścia A. C. (2), A. C. (1) i P. Ś. bili M. G. pięściami w twarz, a gdy upadł, wówczas kopali go obutymi stopami po głowie i tułowiu, uderzali też pięściami w okolice brzucha i głowy pokrzywdzonego K. C.. Trafnie też Sąd ustalił, iż w wyniku pobicia M. G. doznał stłuczenia głowy, złamania bocznej ściany oczodołu prawego, złamania ściany głównej i bocznej prawej zatoki szczękowej z przemieszczeniem odłamów z obecnością krwiaka obrzęku zatoki i rozejścia szwu jarzmowego, zaś K. C. doznał obrażeń ciała w postaci złamania kości nosa z przemieszczeniem oraz stłuczenia twarzy i te obrażenia spowodowały u obu pokrzywdzonych skutek w postaci rozstroju zdrowia trwający dłużej niż siedem dni. Stwierdził, że oskarżeni zachowaniem swoim spowodowali skutki, o jakich mowa w art. 157 § 1 kk, jednakże uznał, iż nie narazili oni pokrzywdzonych swoim zachowaniem na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienia skutku z art. 156 § 1 kk. Sąd I instancji podał, że prokurator nie domagał się przyjęcia surowszych kryteriów oceny postępowania oskarżonych ponad te, które wskazane zostały przez biegłego lekarza chirurga w wydanej w niniejszej sprawie opinii pisemnej. Z przyjętą przez Sąd merti koncepcją w tym zakresie zgodzić się nie można. Sposób działania oskarżonych w stosunku do pokrzywdzonych, a więc kopanie obutymi stopami po głowie i po tułowiu, zadawanie uderzeń w głowę i w brzuch, ewidentnie wskazują na to, że zachowaniem swoim nie tylko spowodowali skutek, o jakim mowa w art. 157 § 1 kk, ale też narazili M. G. i K. C. na bezpośrednie niebezpieczeństwo wystąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 kk w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Takie stanowisko zaprezentował w apelacji prokurator, przekonująco i obszernie argumentując swój pogląd. Posiłkował się w tym zakresie zarówno aktualnym poglądem doktryny, jak i orzecnictwem Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych. Należy zgodzić się z oskarżycielem, iż dla przypisania sprawcy popełnienia przestępstwa z art. 158 § 1 kk wymagane jest ustalenie jego udziału w pobiciu o niebezpiecznym charakterze powodującym stan realnego, bezpośredniego zagrożenia wystąpienia skutków wymienionych w tym przepisie. Narażenie człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 kk lub 157 § 1 kk stanowi ustawowe znamię przestępstwa pobicia stypizowanego w art. 158 § 1 kk i powinno być zamieszczone w sentencji wyroku w opisie przypisanego czynu. Sąd orzekający w opisie czynu przypisanego oskarżonym wskazał jedynie, iż zachowaniem swoim spowodowali skutek, o jakim mowa w art. 157 § 1 kk, nie zawarł natomiast znamienia narażenia pokrzywdzonych na bezpośrednie niebezpieczeństwo wystąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 kk. Ustaleń w tym zakresie brak jest również w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku i z tego względu, jak trafnie wywiódł prokurator na k. 4 apelacji, niemożliwa była korekta zaskarżonego orzeczenia w tym zakresie, a zaistniała

konieczność jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Sąd Rejonowy uznając bowiem, iż działania podjęte przez P. Ś., A. C. (1) i A. C. (2), polegające na zadawaniu uderzeń w głowę, przewróceniu M. G. na twarde podłoże, kopaniu go obutymi stopami po głowie i tułowi oraz zadawaniu uderzeń w głowę i brzuch K. C. nie narażały ich na bezpośrednie niebezpieczeństwo wystąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 kk w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych. To nie do kompetencji biegłego, lecz do Sądu orzekającego należy dokonanie oceny zachowania sprawców w zakresie narażenia pokrzywdzonych na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Sąd nie rozważył i nie wyjaśnił w przekonujący sposób, dlaczego w realiach niniejszej sprawy, zważywszy na sposób działania sprawców, w szczególności zadawanie pokrzywdzonym ciosów i kopanie w okolice narządów wrażliwych na urazy i w związku z tym podatnych na poważne uszkodzenie, nie przyjął, iż napastnicy nie tylko spowodowali u nich obrażenia ciała, o których mowa w art. 157 § 1 kk, ale też narazili ich na ciężki uszczerbek na zdrowiu, o którym mowa w art. 156 § 1 kk.

Powyższe uchybienie spowodowało konieczność uchylenia wyroku w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Garwolinie.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji, przeprowadzając postępowanie w zakresie dowodów, które nie miały wpływu na uchylenie wyroku, zgodnie z możliwością wskazaną w art. 442 § 2 kpk, poprzestanie na ich ujawnieniu. Oceni wszystkie dowody wnikliwie i zgodnie z obowiązującymi przepisami procedury karnej oraz we wzajemnym powiązaniu, wyciągając zeń wnioski zgodne z zasadami wiedzy, logiki i doświadczeniem życiowym. Następnie Sąd ustali prawidłowy stan faktyczny również w zakresie dotyczącym narażenia obu pokrzywdzonych na bezpośrednie niebezpieczeństwo wystąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 kk w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu i wyda merytoryczne rozstrzygnięcie (tym razem prawidłowo zredagowane, zawierające wszystkie niezbędne znamiona występku z art. 158 § 1 kk), podejmując również właściwe rozstrzygnięcie w zakresie orzeczenia o karach, które winny we właściwy sposób uwzględniać stopień winy i społecznej szkodliwości czynu, jak to wskazują autorzy obu apelacji. Nadto Sąd I instancji stanowisko swoje uzasadni w sposób odpowiadający wymogom kpk, o ile oczywiście zajdzie taka potrzeba.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 2 kpk i art. 456 kpk orzekł, jak w wyroku.